

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio Decima. De quasi possessione iurisdictionis tam in temporalibus
quàm spriritualibus, expluribus concessionibus & privilegiis, &
antiqu[a]ssima observantia in praëjudicium Episcopi praëscripta, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

DECISIO DECIMA.

De quali possessione jurisdictionis tam in temporalibus quam spiritualibus, ex pluribus concessionibus & privilegiis, & antiquissima observantia in praedictum Episcopi praescripta, multa noranda, de quibus in Summario.

R. P. D. Martino Andrea.

Nullius seu Squillacen. jurisdictionis.

Veneris 4. Martii 1616.

SUMMARIUM.

- 1 Restitutio in integrum non datur adversus sententiam sine lesione.
- 2 Ecclesia potest in una diocesi permanere, & tamen non esse de illa.
- 3 Jurisdictio tam in spiritualibus quam in temporalibus in praedictum Episcopi probatur ex concessionibus & privilegiis à Sede Apostolica confirmatis.
- 4 Item ex sententia antiqua.
- 5 Sententia contra Episcopum lata praedictat etiam successori, quando Episcopus, ad quem spectabat defensio Ecclesiae, permisi Archidiacono a. etc.
- 6 Dismembratio jurisdictionis ab uno loco & translatio in alium quid operetur.
- 7 Exemptio simplex differt à dismembratione.
- 8 Verba in dubio intelliguntur demonstrative non taxative.
- 9 Enunciativa non probat ubi principaliter agitur de enunciato.
- 10 Fallit si essent plures enunciative à diversis personis emanatae, & antiquissima.
- 11 Sententia antiqua ultra 100. annos probat sine alio.
- 12 Privilegia quae loca dicantur comprehendere.
- 13 Distio scilicet, quando sit restrictiva & quando ampliativa.
- 14 Pertinentiarum appellatio quid veniat.
- 15 Verbum pertinere quam vim habeat.
- 16 Scientia & consensus praesumuntur ex lapsu longi temporis & multiplicatis actuum.

Est in eo recent. decij. 224 par 4. tom. 1.

17 Ob-

- 17 Observantia declarat donationes & privilegia. 22 *Elionem delegatam habent in extra pros.*
- 18 Apostolica confirmatio supplet solemnitates à jure requisitas. 22 *Seminarii contributo faciendâ etiam ab Ecclesiasticis qui sunt in Duceis.*
- 19 Confirmatio Apostolica ab antiquitate temporis presumitur. 23 *Observantia prescripta tempore litem non interrumpitur per contrariam observantiam.*
- 20 Dispensationes matrimoniales, & excommunicationes pro revelationibus in forma: significavit, per solam Sedem Apostolicam solis Episcopis delegantur. 24 *Privilegia quando dicantur realia, Privilegia realia suffragantur personis, ad quas bona & loca pertinent.*
- 21 Episcopi quibusdam casibus jurisdicti-

L Atâ sententiâ per D. Cardinal. Farnesium vigore commissionis eius clausula appellatione remota, in qua de voto DD. meorum Manzanedi & Pamphili pronuntiatum fuit, omnimodam ordinariam jurisdictionem in spiritualibus & temporalibus, quam habebant Episcopi Squillacen: ante & de tempore donationis Theodori, Joannis & Donati in Parochos & Parochianos calatium Seræ, Spatulæ, Biungi, Montauri, Gasparinæ, spectasse & spectare ad Priorem & Monasterium S. Stephani de Nemore venerabilis Congregationis Carthusien. eodemque in eorum possessione, seu quasi jurisdictionis præfatæ fore & esse manentendos, illisque ex Apostolicis indultis licuisse & licere consecrationes, chrisma, cæterasque Episcopalis officii indulgentias, à quo voluerint Episcopo consequi, ut latius in sententiæ *summario num. 9.* cum adversus eam Episcopus non acquiescens, causas restitutionis in integrum, prout de jure, Illustrissimo D. Cardinali Lancotto de voto Rotæ committi obtinisset, pro eodem voto habendo fuit dubitatum coram me, an constaret de justis causis restitutionis in integrum, & Domini utraque parte informante non constare censuerunt, nisi obster excessus quoad loca de quo videatur. Nam ex donationibus tam comitis Rhogerii, quam Theodori, Joannis, & Donati Episcoporum Squillacen. à Sede Apostolica confirmatis, nec non ex privilegiis ejuldem Sedis Monasterio S. Stephani concessis, una cum observantia subsecuta apparet manifestè de justitia d. sententiæ, undè cessat læsio, sine qua non datur restitutio. *Rot. decis. 1. de restit. in integ. in novissim. Seraphin. decis. 1238. nu. 1. & sui dictum in Casaraugustana fructuum 26. Junii 1602. coram R. D. meo Damasceno. & in Marsilien. pecuniaria 26. Junii 1609. coram R. Bononien. & aliis sæpè.*

Nec pro læsione probanda suffragatur in sententiâ, loca de quibus agitur, enuncianti provinciæ Rhegien. cujus contrarium, imò quod sit in Diocesi Squillacen. patere dicebatur ex nonnullis ex dictis juribus. Undè licet præfatæ donatio-

et privilegia & confirmationes Apostolicæ continerent exemptionem quantumvis amplissimam, ita quod d. locuti exempta non essent amplius de Diocesi, immo in Diocesi permanebant. cap. cum Episcopus & ibi Geminian. num. 3. Franc. num. 2. de offic. ordin. in 6. cum aliis adductis in Constantien. juris d. Ethonis 18. Maii 1611. cum Reverendissimo Atrebaten. & sic per informantes; quia videntur stare possunt, quod d. loca sint in provincia Rhegion. & nihilominus sint in Dioc. l. Squillacen. ex quo provincie nomen est generale plures comprehendens sub se Dioc. eces, cap. 2. num. 4. §. 5. lib. 1. & habetur in provinciali omnium Ecclesiarum, in quo Squillacen. Episcopus est descriptus inter alios suffraganeos Archiepiscopi Rhegion.

Præterea d. Casalia non fuerunt simpliciter exempta à jurisdictione Episcopi Squillacen. verum etiam cum omnibus suis hominibus tam de Clero, quam de populo subiecto Monasterio S. Stephani & illius Priori, quibus per Episcopos Squillacenses fuit concessum omne jus, omnisque jurisdictio & correctio, quæ in d. casalibus ipsi competebat; adeo quod Episcopi nullum jus sibi retinuerint in eis, etiam quoad consecrationes, ordinationes, cæterasque Episcopalis officii indigentias, quas à quocunque voluerint Episcopo recipiendi eis tribuerunt facultatem, ut in donationibus præfactorum Theodori, Joannis, Donati, ac confirmationibus Apostolicis Urbani II. & Honorii III. aliorumque Pontificum. Summar. num. 2. & 3.

Quod etiam patet ex antiquissima sententia lata de anno 1283. per cantorem Catacen. delegatum Apostolicam eod. Summar. num. 4. in qua narratis ac visis donationibus & confirmationibus supradictis, nec non examinatis testibus declaratur syndicum d. Monasterii liquidè & plenariè suam intentionem probasse, videlicet quod spiritualia præfactorum casalium pleno jure spectabant ad Monasterium, & à longis retro temporibus usque tunc ab eo pacificè tenebantur & possidebantur.

Quæ sententia etsi lata fuerit inter Priorem Monasterii & Archidiaconum Squillacen. & sic inter alios; attamen plenè probat contra modernum D. Episcopum, ex quo illius prædecessor, ad quem primo loco spectabat defensio, permittit Archidiaconum agere. Cap. penult. de re judic. l. sepe ff. eod. & quia d. sententia fuit lata in causa status langenuum ff. de statu hom. Alexand. in d. l. sepe num. 56. Achill. decis. 5. defens. & re jud. Seraphin. decis. 1422. num. 8. & in omnem casum facit vehementissimam præsumptionem boni juris, ut ait Seraphin. ubi supra in vers. verum. Pui. decis. 37. in fine lib. 1. Concurrente maxime illius antiquitate & observantia & antiqua possessio Monasterii optime probatur tam ex testibus pro illius parte formiter examinatis Summar. num. 6. 7. & 8. quam ex authenticis scripturis in processu fol. 209. usq. ad 240.

Unde

Unde sequitur, quod eam omnis jurisdictio, quæ Episcopo in d. l. lata, dicta loca & casalia effecta fuerint proprium territorium ipsius Monasterii & non sunt amplius neque de Diocesi, neque in diocesi Squillacen. *gl. in d. l. §. volumus. in verb. diocesis & ibi Cardinal. num. 2. in 4. quæst. Abb. num. 15. rationes. eod. tit. Franc. in cap. 2. §. statuto num. 10. ad fin. vers. sed si per privilegium constit. in 6. Rota decis. 207. in fine par. 2. d. vers. & fuit resolutum in Nullius jurisdictionis 19. Martii 1586. coram Eubalo, & in Urbicaren. jurisdictionis 4. Maii 1594. coram Orano. & in Nullius seu Lucen. jurisdictionis 16. Decembris 1594. & 28. Aprilis 1595. coram Constantien. jurisdictionis 16. Novembris 1607. coram Reverendissimo Atrebaten. & in P. D. meo Ubaldo.*

7 Hinc patet responsio ad aliam decisionem Reverendissimi Atrebaten. incassum Constantien. jurisdictionis 18. Maii 1611. quia d. decisio fuit facta cum præsupposito quod parochiales, de quibus ibi agebatur, essent in diocesi Constantien. & privilegia quibus Abbas S. Galli nitebatur, solum continebant simplicem exemptionem, & eam restrictam ad Monasteria & eorum membra, non autem ad loca, & cistra, sive populum; & denique ibi non fuerat abdicatum omne jus episcopale, & translatum in Abbatem, prout hæc omnia in contrarium se habent in casu nostro.

8 Illa igitur enunciatio in prima donatione Comitis Rhogerii, & alia in confirmationibus Urbani & Honorii, ac in d. sententia delegati, quatenus d. casalia enunciantur diocesis Squillacen. refertur potest ad tempus, antequam essent nullius diocesis, vel dicta verba stant demonstrativè, ut in dubio accipienda sunt, non taxativè nec limitativè. *Bartol. in l. cum pater §. mense num. 8. ff. de legat. 2. Dicen. conf. 187. num. 1. vers. & ad hoc facit & conf. 468. n. 3. Cravet. conf. 301. num. 5. Cephal. conf. 137. num. 37. vel non probant, quando, prout in hoc casu, principaliter agitur de veritate enunciati. Put. decis. 381. in fine lib. 1. Ferrall. decis. 19. num. 4. par. 2. & in specie fuit dictum in Nullius seu Lucen. jurisdictionis 4. Maii 1598. coram Siraphino inter impressas decis. 1278. num. 2. & in dicta Adriem seu nullius coram D. Ubaldo.*

9 Stante maxime, quod non concurret aliquod adminiculum longeva possessionis pro Episcopo, sed pro Priore Monasterii, ut esse necessarium dixit Rota in dicta Adriem. & in omnem eventum, postquam Monasterium retinet territorium distinctum per unam leucam, in quo extant d. loca, unà cum jurisdictione quasi episcopali in homines tam de Clero, quam de populo, ut in trina donatione Comitis Rhogerii *summar. num. 1. & in dd. concessionibus Episcoporum Squillacen. Aposto-*

De Jurisdictione Ordinarii in Exemptis Erasmi à Chokier.

Apostolica auctoritate vallatis, sequitur manifestè d. Monasterium & d. loca & casalia esse verè & realiter nullius, etiam si dictum territorium sit circumdatum limitibus Episcopatus Squillacen. ut in pundo fuit dictum in Calaguritan. seu nullius jurisdictionis 7. Februarii 1607. coram Reverendiss. Atribaten. per gl. in d. elem. 1. §. voluimus in ver. dicitur etiam cum aliis ibi allegatis.

Non obstat, quod sententia declaret ad Monasterium spectare omnimodam jurisdictionem, quam habebant Theodorus, Joannes & Donatus Episcopi Squillacen. & tamen de privilegio Theodori non constat, nec constare possit, quia fructus loca, de quibus agitur, in tempore Theodori nondum acquisiverant: privilegium autem Joannis loquatur tantummodo de loco Arlasia: tertium vero privilegium Donati videatur restrictum ad eundem locum Arlasia, scilicet Montanum, Livianum & Aruncum, non autem ad castra Gasparina & aliorum locorum, de quibus in sententia. Nam quoad privilegium Theodori, satis illud probatur ex narrativa sententia Joannis & Donati, nec non ex confirmatione Honorii III. & narrativa sententia dicti iudicis Apostolici de anno 1283. quæ quidem enunciati- va, cum sint plures, & à diversis personis emanatæ & antiquissimæ, plerùmque etiam contra tertium. Bald. in l. cum aliquis n. 4. vers. item quod dicit. Salic. n. 3. vers. si rati- men plura. Castren. n. 7. Jason. n. 4. C. de iure delib. Aretin. in cap. cum causam num. 23. de probat. Craves. de antiq. 1. par. §. ampliatur num. 14. Mantuc. de tact. §. ambig. lib. 2. tit. 6. numer. 21. Put. decis. 209. numer. 1. Et decis. 359. in fine lib. 2. Verall. decis. 337. numer. 6. Et decis. 344. numer. 2. par. 3. Rota decis. 684. numer. 1. par. 1. divers. & præsertim quia in d. sententia non solum enunciatur donationes omnium supradictorum Episcoporum, sed etiam affirmativè dicitur de illis per instrumentum eorundem Episcoporum evidentè ipsi iudici constitisse, & cum d. sententia sit de antiquo, non solum ultra 100. verum etiam 300. annos, probat etiam sine act. s. Bald. in l. emancipatione. numer. 36. ff. de fide instrum. Alexand. conf. 30. numer. 7. lib. 5. Dec. conf. 375. numer. 3. Gabriel de sentent. concl. 4. numer. 34. Cassad. decis. 3. numer. 2. de procurat. Put. decis. 338. lib. 2. Anton. August. decis. 145. lib. 3. Et sui sepe sumè resolutum.

Quo verò ad privilegia Joannis & Donati, quod scilicet verè comprehendant d. loca & casalia prout illa comprehendebat etiam privilegium Theodori, patet ex eo, quia d. 3. privilegia confirmant donationem à Comite Rhogero factâ B. Brunoni de Monasterio & loco Arlasia: cum omnibus pertinentiis suis in spatium unius Leuca pro dote d. monasterii, qui locus Arlasia licet non exprimitur in 1. donatione, tamen exprimitur in 2. & in utraque designatur & nominatim circumscribitur situs d. loci, videlicet inter locum Arenæ & oppidum Syli, super territorio d. loci Syli, prout etiã exprimitur in 3. donatione, dicta autem 1. donatio fuit confirmata per Urbanum II. & Episcopum Theodorum, ut in ea dicitur, & successivè tam prima quàm reliquæ per d. Urbani.

Urbani, per Joannem & Donatum Episcopos, ac demum per Honorium
Summario num. 1. & 2. ita quod sumus certi, quod d. Monasterium & d. loca
 facta existit inter Arenam & oppidum Styli, & in territorio d. oppidi Styli.

Unde cum Episcopus in sua septima positione, & testes super ea indubi-
 12 *summ. num. 10.* concludenter probaverint, quod d. Monasterium & casalia terri-
 Spaula & Brungi sunt intra territorium ejusdem oppidi Styli, & quoad Monas-
 terium & Gasparinam habeamus donationem tertiam Rogerii confirmatam, in qua
 specificè d. casalia nominantur: utique necesse est fateamur, quod omnia d. loca
 fuerunt comprehensa in dd. privilegiis Episcoporum Squillacen. & confirmationi-
 bus Apostolicis, ac propterea d. sententia D. Cardinalis in aliquo non gravari.

Uterius est in privilegio Donati fiat mentio de loco Arlasæ, scilicet Mon-
 13 tauro, Leviano, & Arunco, tamen per illam dictionem *scilicet*, non restringitur
 concessio, sed potius ampliatur, prout est de natura illius dictionis, non restringitur
 secundum subjectam materiam, ut dicit *Fulgos. cons. 147. num. 2.* & propterea
 cum subjecta materia in casu nostro non admittat, quod ista dicitio *videlicet* sit
 restrictivè, quia non concordaret cum præcedentibus donationibus ibidem con-
 firmatis; idè potius dendum est, quod sit declarativè, & quod propterea non
 excludat alia casalia, ut in puncto declarat *Dec. cons. 47. num. 2. vers. sed prædictis*, ubi
 dicit, quod in istis terminis dicitio *videlicet* debet intelligi declarativè, ita ut non
 excludat alia loca sita in territorio, & contenta in dispositione, ad quam finiti-
 bita relatio.

Et tanto magis, quia in d. privilegio Donati post expressionem loci Arlasæ,
 14 Montauri, Liviani & Arunci sequuntur alia verba generalia: *cum omnibus pertinenti-
 is suis &c.* prout in alio privilegio Joannis, & in d. natione Comitum Rogerii, ad
 quam se referunt d. verba, & similia reperiuntur expressa, quæ sunt pertinentiarum
 appellatione veniunt omnia ibi existentia, quamvis sint penitus separata, *si quando
 la. 1. C. de bon. vacant. lib. 10. Bald. in cap. 1. num. 2. de capit. qui cur. vend. in offi-
 feud. Mandell. cons. 322. num. 34. Et quidquid concedens ibi habebat. Alexand. consil.
 105. num. 2. lib. 6.*

Imò licet de eo tempore nondum existerent omnia d. casalia, sed aliqua
 15 postmodum fuissent fabricata, ut de casali Serræ deponit Joan. Baptista Spatea No-
 tarius super 81. interrogatorio: nihilominus in dd. privilegiis & donationibus ad-
 hue sunt comprehensa *l. verbum illud pertinere in fine ff. de verb. signif. Paris. cons. 58.
 num. 43. lib. 3. Decian. cons. 125. num. 28. eod. lib. 3.* præsertim quia in privilegiis dicto-
 rum Joannis & Donati leguntur hæc verba: cum omnibus pertinentiis, & cum
 omnibus hominibus tam de Clero, quam de populo, quos ad præsens præfatum
 Monasterium habet, vel in posterum habiturus est. De extraneis quoque omnibus,
 qui in potestate ipsius Monasterii habitant, vel habituri sunt.

Omnibus

Omnia denique cessat difficultas ex antiquissima observantia subsecuta
& utque de presenti continuata, ex qua apparet Monasterium semper & continue
commodam jurisdictionem spirituales & temporales in dd. capitibus exercuisse,
& crecere, ut in d. sententia de anno 1283. & depositionibus testium pro parte Mo-
nasterii examinatorum, quorum aliqui non solum deponunt de scientia & patien-
tia Episcoporum, sed etiam de actibus positivis. Ultra quod d. scientia presumi-
tur ex lapsu longi temporis. Rot. decif. 28. num. 7. & decif. 147. num. 3. par. 1. d. vers. ubi
quod in pluribus causis ita fuit resolutum & decif. 166. numer. 2. vers. secundo ex lapsu
temporis. ead. par. 1. & fuit dictum in Hispanen. legitimitatis 11. Maii 1612. coram R. P. D.
Ubaldo quem admodum presumitur ex actuum multiplicitate Abb. in cap. cum
Eccl. num. 2. de caus. poss. & propriet. Cravett. de antiq. temp. par. 4. §. materia nu.
62. Put. decif. 217. in fine. & decif. 264. num. 2. vers. concurrerat lib. 1. Rot. d. decif. 166.
num. 4. par. 1. d. vers. Seraphin. decif. 306. num. 7. & fuit resolutum in Calaguriana ju-
risdictionis de Ognate. 7. Maii 1610. coram Illustrissimo Lanceloto.

Quæ observantia declarat, quid in præfatis donationibus & privilegiis fuit
Actum sed & Julianus §. proinde ff. ad Macedon. Castren. conf. 347. num. 4. lib. 1. Cra-
vet. conf. 101. num. 3. & conf. 11. num. 8. Gabriel. conf. 66. num. 24. lib. 2. Rot. decif. 571.
num. 3. par. 1. d. vers. Seraphin. decif. 600. num. 3. & in terminis de interpretatione ver-
bi petentiarum ex observantia post concessionem tradit Mandell. conf. 538. num. 9.

Unde etiam tollitur aliud objectum de defectu consensus capituli in privi-
legiis Joannis & Donati, in quibus etiam fuit enunciatus, aut reservatus. Nam
ultra quod intervenisse narratur in litteris Honorii III. & in d. sententia, & omil-
so quod Apostolica autoritas, de qua in confirmatione Urbani II. & Honorii III.
supplet istam, & alias solemnitates. Abb. conf. 41. num. 3. lib. 1. sepius canonizato,
& in specie de hoc defectu consensus capituli tradit Capic. decif. 16. num. 1. in fine &
Rebuff. in compend. alien. rei. Eccl. num. 15. vers. fallit quando Papa & num. 9. in fi-
ne. Seraphin. dec. 3. §. 8. num. 2. & 3. Ex dicta temporis antiquitate una cum longissi-
mi & antiquissimi observantia, dictus consensus intervenisse presumitur, etiam
quod in dictis privilegiis enunciatus aut reservatus non appareat. Alexand. conf. 79.
num. 3. in fine & seq. lib. 1. & conf. 99. num. 34. lib. 2. Gozadin. conf. 73. num. 29. Cephal.
conf. 47. num. 10. & seq. & conf. 90. in fine. Surd. conf. 28. num. 116. & hanc senten-
tiam esse communem & veram ait Felin. in cap. Albericus num. 4. in fine vers. si autem
de testibus. Idem in cap. sicut. num. 33. vers. septimo & ultimo. de sent. & re judic. Re-
cora est Rot. in sententia Seraphino decif. 142. num. 3. & constat ex Put. decif. 335. num. 2. lib.
1. & decif. 365. num. 7. lib. 2. & ex aliis antiquis & modernis decisionibus, ut in Con-
coram Justo. Papien. bonorum. 10. Maii 1602. coram bon. mem. Cardinali Pamphilio. Ca-
laguriana

laguriana de Alberite 16. Junii 1608. coram Re. reverendissimo Atrabaten. & in Papien. & legatorum 20. Decembris 1610. & 16. Junii 1611. coram R. P. D. meo Pamphilo, in quibus & alia referuntur.

19 Defectus autem consensus Apostolici gratis allegatur, cum nedium fuerit nunciatus in prima donatione Comitis Rhogerii, sed etiam expresse ad hinc Comites Rhogerii, quam privilegia & concessiones Joannis & Donati confirmantur, & in huiusmodi ille præsumeretur ex diuturnitate temporis 500. annorum, juncta obsequia perpetua & inconcussa, etiam quod reservatus non fuisset, ex prædictis.

20 Non obstat præsentia inobsequia, quia non probatur, nam quoad ordinatum collationes, Ecclesiarum consecrationes, & alias episcopalis officii indigentias, potest Monasterium ex indultis Apostolicis ea, à quocunque maluerit Episcopo, petere & exerceri facere. Quo verò ad dispensationes Matrimoniales & excommunicationes pro revelationibus in forma significavit, ea per Sedem Apostolicam solis Episcopi diriguntur, & propterea ipsi D. Episcopo suffragari non possunt, ut in simili fuit dictum in illa *Adrien seu Nullus jurisdictionis* 28. Maii 1612. & 18. Martii 1613. coram R. P. D. meo *Ubaldo*. Quod autem in D. Episcopus in multis casibus hodie vigore Concilii potest exercere suam jurisdictionem in exemptos, & qui sunt nullius, hoc in sententia non fuit ademptum, & ideo non gravavit, cum Episcopi in dd. casibus non procedant ut ordinarii, sed tanquam delegati Sedis Apostolicæ, ut fuit in specie consideratum in eadem causa.

Nec subsistit in facto, quod aliqua in unquam fuerit ab anno 1566. inter Prebendam & Episcopum super jurisdictione ista, nisi ab anno 1597. citra, ut in litteris Cardinali Alexandrini *summario Episcopi* n. 9. quæ magis videtur fuisse extrajudicialis & decreto, quousque de anno 1606. hæc causa fuit commissa; & a quo ex adverso allegatur *summ. n. 8.* sunt super contributione seminarii, quæ nihil commune habet cum jurisdictione, cum ad contributionem seminarii teneantur etiam qui sunt nullius & accedens, si aliter non sint exempti, ut ex decreto *Sacri Concilii* sess. 23. c. 18. circa mod. firmavit *Rota* in d. *Adrien seu nullus jurisdictionis* 28. Maii 1612. coram R. P. D. meo *Ubaldo*.

22 Et quidquid sit de initio istius litis, & omisso quod illa observant a jam fuerit præscripta de tempore litis motæ, undè non potuit interrumpi. *Cardin. conf.* 131. nu. 4. fuit de antiquissima Prioris & Monasterii quasi possessione jurisdictionis præfate, quam etiam post litem jure medio conservarunt, ac demum favorabilem sententiam obtinuerunt, huiusmodi litem ad interrompendam eorum quasi possessionem obesse non potuit, quia interruptio non inducitur per litem, quando sententia fertur pro possessore. *Felin. in d. cap. illud num. 17. in 14. concl. Balb. de præscript. 6. par. princip. 3. par. quest. 4. n. 37. Rota decif. 534. n. 6. par. 1. divers. Seraphin. decif. 1027. nu. 14. & decif. 1273. num. 3.*

Postre.

Postremò non obstat, quod per mutationem Monachorum Carthusiensium
& inductionem Cisterciensium in d. Monasterio fuerint extincta privilegia ipsi Car-
thusiensibus ut supra concessa, & licet deinde suppresso ordine Cisterciensium post
annos 300. supervenerit privilegium Leonis X. de novo concedentis domum S. Ste-
phani dictis Carthusiensibus; attamen hoc fuit cum solis privilegiis, quæ ipsi habe-
bant in aliis eorum domibus, inter quæ non probatur adesse privilegia Episcopalia.
Nam ultra quod d. concessio Leonis de præfata domo facta fuit cum omnibus &
singulis ejus mobilibus & immobilibus, bonis juribus, & pertinentiis suis, ut in ea
legitur expressè, cum d. privilegia, ut constat ex præfatis donationibus & concessio-
nibus Episcoporum Squillacen. ac confirmationibus Apostolicis, fuerint concessa
Monasterio, nec non locis ac bonis eidem donatis, & sic rebus nec personis, idè
fuerint realia & perpetua, & consequenter suffragantur Priori & Monachis S. Ste-
phani de Nemore, ad quos Monasterium & loca præfata devenerunt l. formam. §.
quæquam ff. de censib. Roia decis. 4. de privi. antiq. Dyn. in reg. privilegium numer. 7.
Et ibi Joan. Andr. numer. 1. in 4. casu. Franc. numer. 3. in fine vers. aliquando de reg.
jur. in 6. Bartol. in l. 1. numer. 2. ad fin. vers. si verò privilegium ff. de consit. primo.
Anchar. conf. 327. numer. 2. vers. primo namque. Natia conf. 727. numer. 12. Et seq.
Et conf. 649. numer. 16. Et 17. Menoch. conf. 276. numer. 8. Et præsumpt. 103. num.
24. libr. 3. Sard. conf. 525. numer. 26. ubi alios cumulat. Sebrader. consil. 25. numer.
62. vers. deinde quoque lib. 2.

Et tanò magis, quia d. Monasterium & d. loca & bona fuerunt donata & con-
firmata B. Beononi illiique locis & successoribus, ac cum omnibus hominibus
tam de Clero, quàm de populo, quos tunc prædictum Monasterium habebat, vel
in posterum esset habiturum, de extraneis quoque tunc habitantibus & habituris.
Undè sine dubio privilegia illa competunt Carthusianis ibi hodie degentibus, &
in homines tam de Clero quàm de populo, & extraneos omnes ibi nunc habitantes.
Bald. conf. 159. n. 4. vers. primo namque lib. 3. Cravet. conf. 404. n. 5. late Sebrader. ubi su-
pra num. 62. vers. Et hoc potissimum. Menoch. d. præsumpt. 103. num. 44. libr. 3. etiam quod
d. Carthusienses olim indè recesserint, attento quod postea ad eundem locum fue-
runt per Leonem X. reintegrati, & d. privilegia ordinem & personas Monachorum
non respiciunt, sed fuerunt concessa Monasterio seu loco & ipsius bonis. Innoc. in cap.
Abbate in sine Butrini num. 22. Abb. num. 16. ad finem de verb. signif. Franc. in cap. cum
persona d. fin. num. 4. vers. sed si ipsa Ecclesia de privi. in 6. Prob. ad Monach. in cap. cum de
beneficio num. 47. de præbend. eod. lib. 6.

Quinimò d. privilegia realiter nunquam fuerunt extincta, cum etiam Monachi
Cisterc. dum in Monasterio permanserunt, dictis privilegiis ex cessione Honorii &
aliorum prædecessorum gavisi fuerint, ut in d. confirmatione Honorii III. Summar.
num. 3.

num. 3. ex quibus ita decisum unanimitur non constare de censuris restitutionis in terminis. Et licet ex prædictis non videretur adesse aliquis excessus in sententia quæ omnia quinque loca & calalia, de quibus in ea, Domini tamen pro sua prudentia maturitate reservarunt, ut de hoc particulatiter videretur.

DECISIO XI.

Privilegia quandò dicantur personalia. Et an privilegium redactum ad jus commune, habeat aliquem effectum.

Reverend. P. D. Coccino.

Pampelonen. Decimarum.

Veneris 18. Decembris 1615.

Est in
cons. de
cis. 728.
par. 3.

Fuit resolutum, privilegia concessa Ordini Cisterciensi non suffragari colonis, & arrendatariis, quia sunt personalia pro rebus, ut patet ex verbis privilegii Sixti IV. in quo referuntur alia privilegia, ibi: singulares personas dicti Ordinis à præstatione decimarum tam de possessionibus habitis ante & post concilium, quàm de cætero habendis &c. quæ propriis sumptibus excolunt & excolunt &c. talia enim appellantur privilegia personalia pro rebus, quæ eximunt solum, quandò res propriis manibus aut sumptibus colitur, & quando colono partiaro traduntur, eximitur pars privilegiata tantum, & si locenter ad pecuniam in nihilo sunt exempta, *Rota decis. 4. de privil. in antiq. Pnt. decis. 510. lib. 2. in novis*, qui loquitur in terminis, *Rota decis. 23. num. 4. & seq. par. 1. divers. glos. in clement. 1. ver. excolendas de decimis*, & ibi *Bellarmer. n. 240. & 241. & sunt resolutum in Carthaginen. decimarum 10. Novemb. 1600. coram bon. mem. Penia.*

Neque obstat, quod sanctæ mem. Pius V. concessit privilegium reale mendicantibus, quod extenditur etiam ad Ordinem Cisterciensem, ut in ejus constitutione 38. quia hoc privilegium fuit redactum ad terminos juris per Gregorium XIII. ut in ejus constitutione incip: *In tanta rerum & negotiorum mole*. Quæ perinde est, ac si non